

wijland⁴

JAAERVERSLAG 2020

2020 in cijfers

9
NIEUWE
INSPIRATIE
VIDEOS
GEMAAKT

34 NIEUWE
BOEREN IN
HET BOEREN-
NETWERK

23
MEDIA-
UITINGEN

ONLINE
COMMUNITY
GROEIT NAAR
4520
VOLGERS

96 BOEREN

ACTIEF IN 137
PILOTS

4 BEDRIJFS-
TRANSITIES

leren en
opschalen

100 HA
KRUIDENRIJK
GRASLAND
GEZAAID

OP **790** HA
DUURZAAM
BODEM-
BEHEER
TOEGEPAST

het nieuwe landschap

inspiratie

sociale waarde

natuurlijke
waarde

financiële
waarde

Inhoud

Voorwoord	4
Boerennetwerk	5
Uitgelichte activiteiten	6
Belangrijkste mijlpalen	7
Voortgang op doelstellingen	9
Organisatie & management	11
Financiën	12
Staat van Baten en lasten	13

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2020 van Stichting Wij.land. Met trots presenteren wij de resultaten die we hebben behaald. Een vreemd jaar, waar corona de boventoon voerde, maar ook een jaar om met tevredenheid op terug te kijken. Omdat we ondanks de corona perikelen er tóch in zijn geslaagd om veel van onze doelstellingen van 2020 te realiseren.

Het netwerk van Wij.land-boeren groeide in 2020 uit tot bijna 100 boeren die met ons willen leren hoe de transitie naar natuurinclusieve landbouw op hun bedrijf er uit kan zien.

In 2020 hebben we ingezet op het verwaarden van ecosysteemdiensten. Immers, wie natuurinclusief boert levert ook een bijdrage aan koolstofopslag in de bodem, schoner water, het bevorderen van biodiversiteit en minder stikstof uitstoot.

We zijn gaan samenwerken met Grutto én Wilder Land, die als koploper bedrijven een positieve impact op de bodem en de biodiversiteit willen maken.

Daarnaast hebben we een belangrijke eerste stap gezet voor het bouwen van een datasysteem wat ons en de boeren gaat helpen bij het verwaarden van de ecosysteemdiensten die zij leveren.

Ondertussen neemt ook de publieke aandacht voor natuurinclusieve, regeneratieve landbouw toe. Door films als *Kiss the Ground* komt de landbouw in beeld als oplossing. De nieuwe Europese Green Deal en Farm-to-Fork strategie promoot duurzame landbouw.

Landbouwsubsidies zullen worden gekoppeld aan vergroeningsmaatregelen en ecosysteemdiensten zoals koolstofopslag in de bodem krijgt aandacht van partijen als de Rabobank. Dit biedt een mooi perspectief voor de toekomst en toont de relevantie van het werk van Wij.land aan.

Tot slot zijn wij er trots opdat het is gelukt om een AFM goedkeuring te verkrijgen op het prospectus voor de 'Samen voor Grond' obligatie. Daarmee gaat Aardpeer als initiatief een mooie start tegemoet in 2021.

Abcoude, 12 april 2021

Maas Jan Heineman, voorzitter bestuur Wij.land

Danielle de Nie, directeur Wij.land

Boerennetwerk

Ons boeren netwerk groeit gestaag. Er zijn op dit moment (eind 2020) 96 boeren die met Wij.land in een lerend netwerk aan het experimenteren zijn in 137 pilots.

Het bodemproject is veruit het meest populaire project, maar steeds vaker zien we dat boeren ook deelnemen in andere projecten; zo zijn er nu 36 boeren die aan 2 of meer pilots tegelijk mee doen. Zo zijn er nu 21 boeren die ook in de kruidenpilot actief zijn en zijn er in 2020 7 erfscans voor biodiversiteit uitgevoerd.

In het netwerk zit een mooie mix van zowel gangbare als biologische boeren, die allen de ambitie delen om stappen te zetten.

De betrokkenheid vanuit het Wij.land netwerk groeit. Via de klankbordgroep maken boeren inmiddels ook echt onderdeel uit van de organisatie., maar er zijn ook verschillende boeren die op basis van een ZZP constructie bedrijfsadviezen verstrekken of andere werkzaamheden voor Wij.land verrichten.

Enkele uitgelichte activiteiten

55 BEDRIJFSBEZOEKEN &
ADVIESGESPREKKEN

DRUKBEZOCHTE
PRAKTIJKMIDDAG KRUIDEN

NIEUWE WIJ.LAND WEBSITE
GELANCEERD

EXCURSIE NATUURBEDRIJF
KEIZERSRANDE

3 STUDIEBIJEENKOMSTEN
OPTIMAAL BEGRAZEN

WIJ.LAND FESTIVAL

6 THEMA-AVONDEN OVER
BODEM, BIODIVERSITEIT,
KLIMAAT

50 BODEMMONSTERS
GESTOKEN

WIJ.LAND IN HET NOS-
JOURNAAL OVER
BIODIVERSITEIT

WELKOM IN HET WIJ.LAND
VOOR BESTUURDERS EN
FONDSEN

Belangrijkste mijlpalen

- **100 HECTARE KRUIDENRIJK GRASLAND**

In 2020 hebben we in het kruidenproject met 21 deelnemende boeren nu op >100 hectare aan kruidenrijk grasland ontwikkeld, een mooie mijlpaal! We merken dat het thema leeft en dat er veel interesse is. Kruidenrijk grasland geeft niet alleen voordelen voor de biodiversiteit maar ook is het bevorderlijk voor de bodemkwaliteit en droogteresistentie. We leren met de deelnemers vooral hoe we blijvende resultaten bereiken.

- **AARDPEER, SAMEN VOOR GROND**

In 2018 is Wij.land gestart met een ambitie om een model te ontwikkelen voor de aankoop van percelen landbouwgrond en deze in te zetten voor de verduurzaming van bestaande bedrijven, of het mogelijk maken van het straten van nieuwe duurzame bedrijven. Met partners *Triodos Regenerative Money Centre*, *St Herenboeren* en *Stichting Grondbeheer* staat nu Aardpeer, samen voor Grond. In 2020 is de website en de campagne van ontwikkeld en live gegaan. Op de laatste dag van het jaar hebben we AFM goedkeuring verkregen op het prospectus van de 'Samen voor Grond' obligaties.

Belangrijkste mijlpalen

- **WIJ.LAND FESTIVAL & KUNSTFIETSROUTE**

Eind 2019 hebben we, mede op aanraden van de deelnemende boeren, de keuze gemaakt om de burgers meer bij ons werk te betrekken. Het afgelopen jaar hebben we de eerste activiteiten ontwikkeld, zoals een fietsroute door het landschap langs verschillende boeren en onderweg verschillende kunstvormen. In de zomer organiseerden we het Wij.land festival. Tijdens dit festival konden mensen laagdrempelig kennis maken met duurzame landbouw en het veenweidegebied. Het festival was uitverkocht en de reacties van bezoekers waren zeer enthousiast.

- **DUURZAAM VERDIENEN**

In 2020 zag het nieuwe programma 'Duurzaam Verdienen' het licht. Hierin komen bestaande projecten voor regeneratieve verdienmodellen (innovatiefonds, Aardpeer) samen met nieuwe activiteiten (kosten-baten analyse regeneratieve landbouw, koolstof certificaten en biodiversiteitscredits). Onderdeel van het verwaarden van koolstof of biodiversiteit is ook het opzetten van een IT-omgeving voor data beheer “Mijn. Wij.land” genaamd. Daarnaast heeft Wij.land in 2020 een lening verstrekt aan Wilder Land (voorheen Ptthee). Wilder Land realiseerde in 2020 een positieve cashflow.

Voortgang op de 5-jaar doelstellingen

Doelen 2017-2022

Tussenstand 1 januari 2021

inspiratie

> 1.000.000 mensen herleidbaar bereikt/geïnspireerd met onze activiteiten.

On-line: > 1.000.000
Off-line: 3850

> 70 trotse boeren participierend in het initiatief.

96 boeren

> 70 inspirerende video's van *best regenerative practices*.

51 video's

natuurlijke waarde

1.000 hectare landbouwgrond onder verbeterd beheer.
Netto verbetering van:

- Biodiversiteit
- Bodemkwaliteit & daling
- Water
- Broeikasgasemissies.

709 ha

250 hectare natuur ontwikkeld of onder verbeterd beheer.

81 ha

Doelen 2017-2022

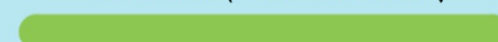
Tussenstand 1 januari 2021

sociale waarde

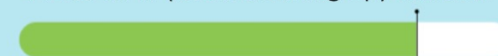
> 70 boeren actief in > 100 pilot activiteiten.

96 boeren (in 137 activiteiten)

5 boeren in transitie.

4 boeren in (voorbereiding op) transitie

>3 activiteiten die burgers inspireren bij te dragen aan het landschap

5 activiteiten

financiële waarde

10 4W verdienmodellen getest / in ontwikkeling.

3 4W verdienmodellen getest, 4 in ontwikkeling

2 winstgevende 4W verdienmodellen.

1 verdienmodel met positieve cashflow

5 financiers actief betrokken.

12 financiers

Organisatie en management

We hebben eind december 2020 helaas het droevige bericht ontvangen dat onze gewaardeerde collega Mirelle Driehuis door een verkeersongeval om het leven is gekomen.

Per 31 december 2020 bestond het kernteam van Wij.land uit 1 directeur en 8 medewerkers (bij elkaar 6,15 fte) waarvan 4 vaste aanstellingen, 4 contracten van bepaalde duur en 1 ZZP overeenkomst.

We hebben dit jaar hard gewerkt om een solide organisatie met een efficiënte (financiële) administratie op te zetten. In 2021 streven we naar een soepel draaiende en financieel gezonde werkorganisatie.

Financiën 2020

De financiering van de activiteiten van Stichting Wij.land wordt gevormd door projectgelden die ofwel bestaan uit overheidssubsidies ofwel uit bijdragen van fondsen. De financieringen betreffen gelden die meerjarig zijn toegekend. Dit betekent dat er periodiek projectgelden verworven moeten worden.

In 2019 is begonnen met het opbouwen van een continuïteitsreserve, die is vastgesteld is op 1,5 x de jaarlijkse kosten van de kernorganisatie. In 2020 heeft het bestuur vanuit de resultaatbestemming € 42.000,- aan deze reserve toegevoegd. Daarnaast kon door een extra financiering vanuit Commonland nog € 47.015,- aan de continuïteitsreserve worden toegevoegd.

Eind juli 2020 ontvingen we de beschikking van het ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij voor een driejarige financiering voor het project “Een landschap in beweging – 4 returns in de westelijke veenweiden”.

Begin december is ook onze aanvraag voor de financiering van het project ‘Biodiversiteit loont’ goedgekeurd. Deze financiering loopt tot eind 2022. Daarnaast zijn er een aantal kleinere projecten gefinancierd en gestart.

Het jaarresultaat over 2020 bedraagt € 267.210 positief. Na de bestemming van het resultaat aan de continuïteitsreserve (€ 89.015), de bestemmingsfondsen (€ 50.000) en bestemmingsreserve (€ 83.536) resteert een positief resultaat van € 44.659 dat zal worden toegevoegd aan de algemene reserve.

De oorzaken van het positieve jaarresultaat zijn het gevolg van de corona pandemie waar we eind maart door getroffen werden. Door de strikte beperkingen waardoor thuis werken de norm werd en live evenementen, cursussen, informatieavonden geen doorgang meer konden vinden, werden er beduidend minder kosten dan begroot gemaakt. Daarnaast kregen we pas eind juli de definitieve beschikking van LNV. Dat leidde ertoe dat we pas het tweede halfjaar een nieuwe medewerker hebben kunnen aantrekken terwijl de salariskosten van deze medewerker wel voor een heel jaar begroot waren.

Op de volgende pagina wordt de staat van baten en lasten getoond.

Staat van baten en lasten

Baten uit eigen fondsenwerving

Subsidies van overheden	73.217
Donaties, giften en schenkingen	41.036
Fondsen	975.079

<i>Totaal baten</i>	1.089.332

Lasten

Besteding aan projecten	835.911
Besteding aan pilotfondsen	72.873

Minder kosten werkorganisatie	-86.662

<i>Totale lasten</i>	822.122

Saldo van baten en lasten	267.210

Toelichting bestemming resultaat

Saldo van baten en lasten	267.210

Toevoeging aan de continuïteitsreserve	-89.015

Bestemmingsfondsen	-50.000

Bestemmingsreserve	-83.536

Resultaat na resultaatbestemming	44.659

